

LAPINJÄRVI 12 MALM

KIVIKAUTISEN ASUINPAIKAN KAIVAUS

Taisto Karjalainen 2000

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGIAN OSASTO

Sisällysluettelo

sivu:

1. Johdanto	1
2. Arkistotiedot	2
Ote peruskartasta	3
3. Kaivauspaikan sijainti, topografia ja lähilöydöt	4
4. Tutkimus	5
4.1 Tavoite	5
4.2. Kaivaus	5
5. Maaperä ja kulttuurikerros	6
5.1. Maaperä	6
5.2. Merkit maaperässä	6
6. Löydöt	7
7. Yhteenveto	8
Dialuettelo	9
Negatiiviluettelo	11
Karttaluettelo	12
Kartat	13 - 30
Kuvataulut	31 - 36

1. Johdanto

Valtatie 6 tiesuunnitelman puitteissa Uudenmaan tiepiiri oli yhteydessä Museovirastoon kaivaustutkimusten järjestämiseksi Lapinjärven Lidenin ja Malmin kivikautisilla asuinpaikoilla. Kts. Tielaitoksen kirje: UTE -267 diar. 2123/1999/01/22 ja Museoviraston kirjeet: 12.4.2000 diar. 323/304/2000 ja 19.5.2000 diar.340/304/2000. Kirjeenvaihdossa sovittiin, että kohteisiin järjestetään kaivaukset, joiden kesto yhteensä on kaksi kuukautta ja niistä aiheutuvat kustannukset yhteensä 558 000 mk. Kaivaukset päätettiin järjestää samanaikaisesti molemmilla kohteilla siten, että Lidenin kohteessa kaivauksen johtajana toimi Vesa Laulumaa ja Malmin kohteessa allekirjoittanut. Kenttätyö tehtiin ajalla: 7.8. - 6.9. 2000. Malmin kaivauksilla piirtäjänä toimi Kreetta Lesell ja tutkimusavustajana Mika Ainasoja. Kaivajina toimi kymmenen arkeologian opiskelijaa. Kaivaustutkimuksen tarkoituksena oli tutkia asuinpaikkaa siinä määrin, että sen rajat kyettäisiin määrittämään ja tutkimuksen perusteella voitaisiin antaa lausunto jatkotoimenpiteistä.

Malmin asuinpaikan löysivät tutkija Nils Cleve ja paikallinen arkeologian harrastaja Johannes Hasting vuonna 1929. Malmbackenin hiekkakuopasta löytyi kiviesineitä, kvartsi - iskoksia ja palanutta luuta (KM: 9101:1 - 4). Samaisesta kuopasta tiedettiin jo aikaisemmin löytyneen reikäkirveen, joka sittemmin oli toimitettu Porvoon museoon. Vuonna 1930 Nils Cleve teki paikalla kaivaustutkimuksen.

Cleven tutkimusten perusteella asuinpaikalla tiedettiin olevan kaksi asutusvaihetta. Kesän kaivauksilla pyrittiin selvittämään Cleven kaivausalueiden rajat ja jatkamaan tutkimusta kaivamattomilla alueilla. Tutkimuksessa pyrittiin tarkkailemaan eri asutusvaiheiden mahdollisia horisontaalisia ja vertikaalisia eroja. Malmin asuinpaikan läpi oli Cleven tutkimusten jälkeen rakennettu nykyinen tie ja asuinpaikka sijaitsi molemmin puolin tietä. Asuinpaikka oli ilmeisesti osittain tuhoutunut tien vieressä olevan kahvituvan rakentamisen yhteydessä. Alkuperäistä topografiaa oli vaikea hahmottaa maastossa, mutta Cleven kaivausalueet saatiin kuitenkin kiinnitettyä uuteen koordinaatistoon.

Helsingin 31. 2001 Tarmo Käyäläinen

2. Arkistotiedot

Lapinjärvi 12 Malm (Malmbacken, Malms)

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus ajalla: 7.8. - 6.9. 2000.

Kunta: 407 Lapinjärvi Kylä: 412 Vasarankylä

Tila: 5:34 Einars om. Johansson Gunveig Elisabet os. Metsiköntie 37, 07800 LAPINJÄRVI

Tila: 5:35 Malmgärda om. Mantere Margita Marianne os. Lukiokatu 13 B 15, 06100 ESPOO

Tila: 5: 36 Mäntykumpare om. Have Mirja Tuulikki os. Tuvantie 18, 07800 LAPINJÄRVI

Tila: 5: 45 Malmbacka om. Nordling Elisabeth Inger Margareta os. Peltotie 6 B 4 07800
LAPINJÄRVI

Peruskartta: 3022 11 LAPINJÄRVI

tutkimusalueen koordinaatit: x: 6725 700 - 6725 870, y: 3457 947 - 3458 067 (GPS paikannus).

kaivausalueen koordinaatit: x:464 - 629, y: 972 - 1064, z: 27 - 30 mpy. (Kts. yleiskartta s. 13).

Aikaisemmat tutkimukset: Kaivaus: Nils Cleve 1930, Aarne Kopisto 1956, inventointi: Lauri Pohjakallio 1969.

Aikaisemmat löydöt: KM 8836:1, KM 9090:21 - 35, KM 9101:1 - 4, KM 9214: 1 - 257, KM 9274, KM 13912, KM 13913, KM 13948, KM 17745.

Kaivaukselta tulleet löydöt: KM 32248: 1 - 1367.

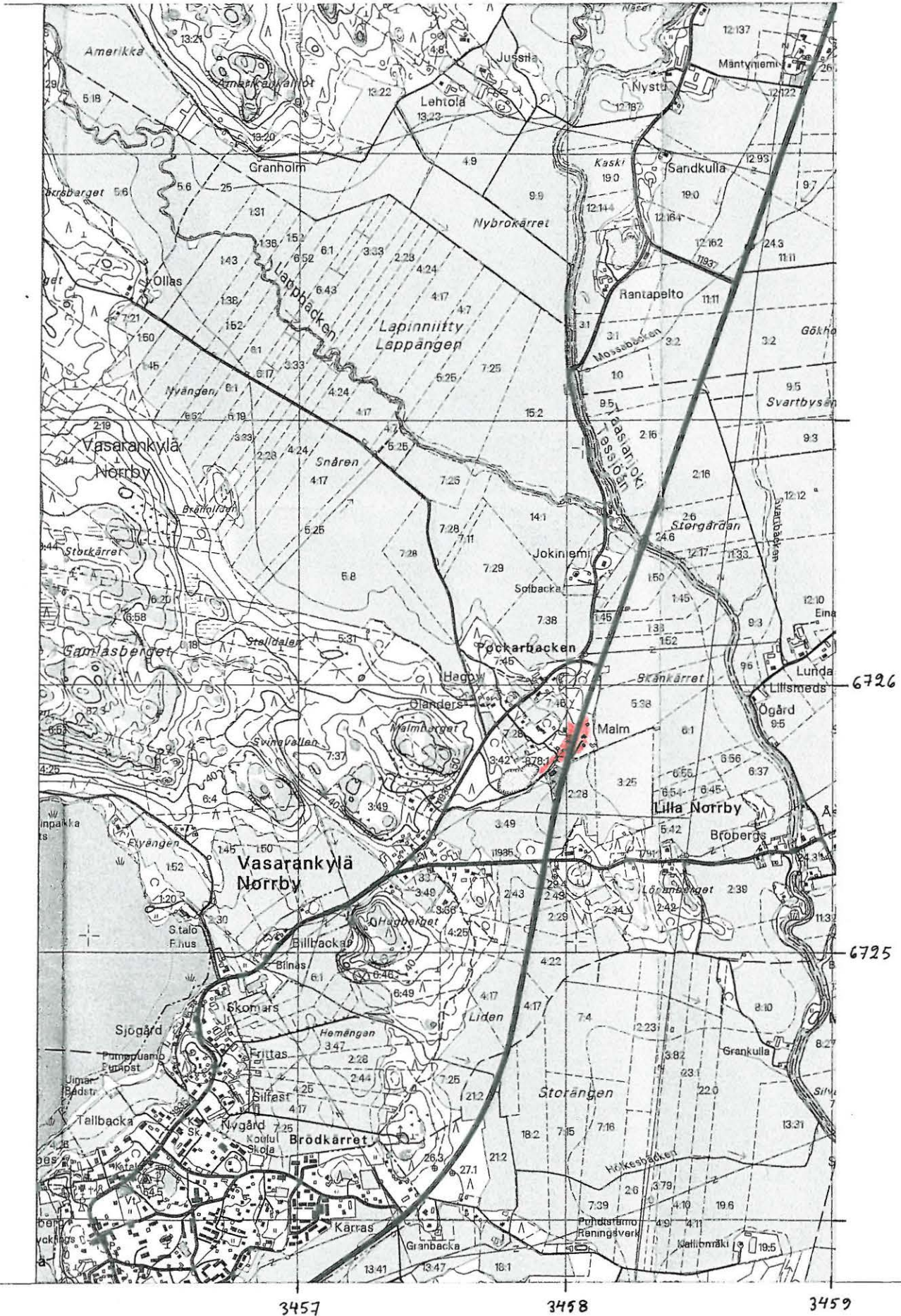
Kertomukseen liittyvät diat: kts. luettelo s. 9.

Kertomukseen liittyvät negatiivit: kts. luettelo s 11.

Kertomukseen liittyvät kartat: kts. luettelo s. 12.

Ote maastokartasta 302211 LAPINJÄRVI

X: 6725 700 - 870 Y: 3457 947 - 3458 067 z: 27 - 30 mpy.
Kohde on merkitty karttaan punaisella

3. Kaivauspaikan sijainti, topografia ja lähilöydöt

Malmin (Malmbacken, Malms) kivistinen asuinpaikka sijaitsee Lapinjärven Vasarankylässä (Norrby). Asuinpaikka sijaitsee Vasarankylän koillispuolella sijaitsevalla mäellä, jonka keskeltä kulkee 6 -tie Lapinjärveltä Kouvolaan. Mäen itäpuolella on Gamlasbergetin kallioperäinen mäki. Muilta suunnilta mäkeä ympäröi Lindkosken laajat peltoaukeat, joiden läpi Taasianjoki virtaa. Asuinpaikan maasto on mänty- ja sekametsää ja maaperä moreeniharjua, jonka itäosissa on hienoa hiekkaa. Itse asuinpaikan ja sen lähiympäristön alkuperäistä topografiaa on enää vaikea hahmottaa, koska se on rikkoutunut aikojen kuluessa useissa rakennushankkeissa. Mäellä sijaitseville taloille on ennen 6 -tietä johtaneet hiekkatiet, jotka kulkevat osittain eri paikoissa kuin nykyiset. 6 -tie ja sen leikkaukset sijaitsevat keskellä asuinpaikkaa ja tien leikkaus on syvyydeltään noin 5 metriä. Asuinpaikan lounaispuolella on laaja hiekanottoalue. Myös asuinpaikan keskellä oli jo ennen Nils Cleven kaivauksia 1930 -luvulla pieni hiekanottoaika. Asuinpaikan pohjoispuolelta on Pockarbacken ja sen myötä Pockarbacken Tippmossenin kivistinen asuinpaikka käytännössä hävinnyt miltein kokonaan hiekanajon seurauksena. Malmin asuinpaikan eteläosat ovat puolestaan tuhoutuneet kahvituvan rakentamisen yhteydessä. Kahvituvan asfalttipihan reunassa sijaitsevan ojan penkereeltä löydettiin muutamia kvartseja kaivauksien yhteydessä.

Malmin asuinpaikan lähilöytöjä ovat noin 400 metriä etelään sijaitseva Lapinjärvi 10 Lidenin kivistinen asuinpaikka ja Lapinjärvi 13 Pockarbacka Tippmossenin kivistinen asuinpaikka samaisen mäen pohjoisosassa. Malmin ja Tippmossenin asuinpaikat ovat alunperin voineet olla myös yhtenäinen asuinpaikkavyöhyke, jonka keskiosat ovat tuhoutuneet jo ennen tutkimuksia.

Kivikaudella Malmin asuinpaikka on ollut meren lahdesta kohoavan niemen kärki. Nykyiset ympäröivät peltoaukeat ovat olleet meren pohjaa. Malmin asuinpaikan asutusvaiheessa meren pinta oli noin 25 - 27 metrin korkeudessa (kaivauksilta alin löytö tuli korkeudelta 27,92 m.m.p.y.).

4. Tutkimus

4.1. Tutkimustavoite

Kesän tutkimuksissa pyrittiin aluksi saamaan kiinni Cleven 1930 -luvun kaivausalueiden rajat ja jatkamaan tutkimuksia niiden pohjalta. Kaivausalueet pyrittiin sijoittamaan siten, että uudessa tie-linjauksessa tuhoutuvat asuinpaikan osat tulisivat mahdollisimman kattavasti tutkituiksi. Kaivausten alkuvaiheessa alueelle tehtiin koeojia mäen rinteeseen vastaisesti, jotta asuinpaikan ala- ja mahdollisesti yläraja saavutettaisiin. Myöhemmin kaivettiin myös pitkittäisojia ja lopulta kaivausalueita kohtiin, joista löytyi likamaata ja löytöjä. Kaivauksen loppuvaiheessa tutkimus ulotettiin myös mäen pohjoisrinteelle lähelle Tippmossenin asuinpaikkaa. Pohjoisrinteestä oli jäljellä vain rinteeseen korkein laki, joka rajautui jyrkkään hiekkakuopan reunaan ja tien leikkaukseen.

4.2. Kaivaus

Kaivaus aloitettiin luomalla alueelle koordinaatisto, jonka x- akseli kasvoi pohjoiseen ja y -akseli itään. Koordinaatiston peruspäälly sai arvot x: 500, y: 1000. Kaikki kaivauksilla tehdyt mittaukset perustuvat edellä kuvattuun koordinaatistoon. Kaivetut alueet avattiin 1m x 1m -kokoisina ruutuina, joiden lounaiskulmiin tässä kertomuksessa annetut x: ja y:n arvot viittaavat. Kaivauksella käytetyn kiintopisteen korkeus 28,61 m.m.p.y. laskettiin Lidenin asuinpaikalla sijaitsevasta valtakunnallisesta korkeuskiintopisteestä, jonka arvo on 29,4 m.m.p.y. (Kiintopiste on merkitty maastokarttaan 3022 11 Lapinjärvi). Kaivausalueilta poistettiin turve tai multakerros lapioilla ja kaivamista jatkettiin pelkoilla 5 cm kerroksina. Kaivauskerrokset laskettiin mineraalimaasta lähtien, eli turpeen alin taso oli 0, jonka jälkeen kaivettiin ensimmäinen 5 cm:in kerros ja saavutettiin taso 1. Löydöt talletettiin kukin omalle koordinaatilleen, tosin löytökeskittymissä löydöt saivat keskikoordinaatin noin 10 cm x 10 cm -kokoiselta alueelta. Kaivetut alueet olivat enimmäkseen koeojia. Käytännön syistä 6 -tien länsipuolisia kaivausalueita kutsuttiin alueeksi 1 ja itäpuolen alueita alueeksi 2.

5. Maaperä ja kulttuurikerros

5.1. Maaperä

Tutkimusalueen maaperä oli hyvin vaihtelevaa. Länsiosissa maaperä oli karkeaa hiekkaa, jonka päällä oli runsas humuskerros ja lehtomainen kasvillisuus. 6 -tien itäpuolella oli hienoa kellertävää hiekkaa, joka usein oli punaiseksi värjäytynyt. Cleve kutsui tätä maata kaivauskertomuksessaan nimellä "murarsand". Mäen rinteiden alaosissa noin korkeuksilla 25 - 27 m.m.p.y. maaperä muuttui saviseksi ja oli siten ilmeisesti jossain vaiheessa ollut meren pohjaa. 6 -tien itäpuolen alueen länsiosissa oli paikoitellen runsaasti pieniä kiviä ensimmäisessä ja toisessa kaivauskerroksessa. Kivet olivat ilmeisesti raivattu alueella sijaitsevalle talolle johtavalta tieltä.

5.2. Merkit maaperässä

6-tien länsipuolisilla alueilla likamaata tavattiin kaikilla muilla alueilla paitsi koejassa 488 - 490/1000 ja koekuopissa 569/1019 ja 566/1019. Koejassa 499 - 500/999 - 1001 tavattiin kiveys, jonka seassa oli muutama tiilen kappale ja nokimaata. Alueella 500 - 514/1000 - 1010 tavattiin likamaavärjäytyksiä, jotka olivat selkeästi peräisin kivikautisesta asutuksesta. Tällä alueella likamaa oli joko tumman ruskeaa tai punertavaa. Alueella 614 - 616/1023 - 1025 maa oli punertavan ruskeaa ja likamaan yhteydestä tuli runsaasti löytöjä etenkin nuorakeramiikkaa. 6 -tien itäpuolella koejat 498 - 510/1050 ja 500/1042 - 1060 olivat löydöttömiä ja niiden maaperä oli harmaata savea alusta pitäen. Koekuopissa ja -ojissa alueella 516 - 524/1050 - 1064 maa oli suurimmaksi osaksi sekoittunutta joko paikalla sijainneen hiekkakuopan tai Cleven kaivausalueiden tähden. Alueella 532 - 534/1059 - 1062 maaperä oli hienoa hiekkaa ja voimakkaan punaiseksi värjäytynyttä. Alueelta tuli etenkin nuorakeramiikkaa, joka oli peräisin useammasta astiasta.

6. Löydöt

Löytöjä tallennettiin KM numerolle 32248 alanumerot 1 - 1367.

Löytölaji	määrä	paino
epämääräisiä kiviä	1	20,9
fossiilikiviä	3	1,1
hiottuja kiviä	1	513,1
historiallisen ajan keramiikkaa	3	12,2
kiviesineen katkelmia	11	26,5
kivilaji - iskoksia	21	92,4
kvartsi - iskoksia	910	1196,2
kvartsiesineitä	62	244,7
kvartsiittiesineitä	1	23,2
kvartsiytimiä	63	839,3
palamatonta luuta	1	3,5
palanutta luuta	210	30,9
palanutta savea	46	69
pii - iskoksia	1	1,8
piiesineitä	1	0,6
rautaesineen katkelmia	3	1,8
saviastian paloja	305	906,2
saviesineitä	1	3,1
sertti - iskoksia	1	0,3

7. Yhteenveto

Kaivausalue oli yhteensä 140 neliometriä, jolla tutkittiin noin 100 x 150 m kokoinen alue.

Tutkimuksessa kyettiin kiinnittämään Nils Cleven 1920 -luvulla tekemän kaivauksen koordinaatisto kaivauksella luotuun koordinaatistoon. Cleven kaivauksien jälkeen alueen maasto on muuttunut rajusti ja alkuperäisen asuinpaikan rajoja oli mahdoton määrittää. Tutkimuksissa pyrittiin pikeminkin määrittämään alueita, joissa olisi tuhoutumatonta asuinpaikkaa jäljellä. Asuinpaikalla sijaitsevat talot pihapiireineen, nykyiset ja entiset tiet ja sorakuopat kattavat alueen siten, että koskemattomaa asuinpaikkaa on jäljellä vain kaistaleittain siellä täällä. Ilmeisen löytörikkaimman alueen oli Cleve kaivanut jo aikanaan hiekkakuopan reunoilta. Alueella x: 610 - 630/1000 - 1030 on ilmeisesti vielä osittain säilynyttä nuorakeraamista asuinpaikkaa, joka tosin on pintaosiltaan tuhoutunut läheisen asuintalon pihamaan tasauksessa. Alueelle suunnitellun tielinjauksen alle jäävät asuinpaikan osat saatiin tutkittua hyvin. Kaivauksen alin löytökorkeus oli 27,92 metriä meren pinnan yläpuolella ja tätä alemmat alueet olivatkin savimaata eli ilmeistä merenpohjaa asuinpaikan asutuksen aikoina.

Kaivauksella tavattiin yksi kiinteä rakenne, joka oli kiveys alueella: x: 495 - 498/999 - 1001. Kiveys jatkui kaivausalueen profiiliin: x: 495 - 498/999. Kiveystä jatkui noin 65 cm syvyyteen. Kiveyksen yhteydessä oli hiiliä ja nokimaata sekä muutamia tiilen kappaleita, joten ilmiö ei liittynyt paikalla sijainneeseen kivikautiseen asuinpaikkaan vaan oli ilmeisen myöhäinen. Löytöryhmistä runsain oli saviastianpalat, joita tavattiin 305 kappaletta. Saviastiat olivat pääosin nuorakeramiikkaa, jotka reunanapalojen perusteella olivat peräisin useista eri astioista. Myös muutamia varhaiskämpakeramiikan paloja tavattiin etenkin alueelta: 500 - 512/1000 - 1010. Samalta alueelta löytyi myös kvartseja, joista osa oli mustaa savutopaasia, jota on löytynyt myös läheiseltä Gammelbyn asuinpaikalta.

Kulttuurikerros oli keskimäärin noin 20 - 30 cm vahvuinen ja likamaat esiintyivät heti pinnassa turpeenpoiston jälkeen. Alueella 500 - 518/1000 - 1010 humuskerros oli noin 10 cm paksuinen johtuen ravinteikkaasta lehtomaasta. 6 -tien itäpuolisilla alueilla oli kangasmetsälle tyypillinen ohut turve ja podsolimaannos, jonka rikastumiskerroksessa likamaat sijaitsivat.

Dialuettelo

Kuvannut Taisto Karjalainen ellei toisin mainita.

- 44345 Malmin asuinpaikka S - N.
- 44346 Lidenin asuinpaikka N - S.
- 44347 Malmin asuinpaikka S - N, vasemmalla kahvitupa.
- 44348 dupl. edellisestä kuvasta.
- 44349 Alue 2, 448 - 510/1050, taso 1. N - S.
- 44350 Alue 2, 500/1041 - 1060, taso 1. W - E.
- 44351 Alue 2, 448 - 510/1050, taso 1. S - N.
- 44352 Alue 1, 490 - 504/1000, taso 2. S - N.
- 44353 Alue 1, 500/995 - 1010, taso 2. W - E.
- 44354 Alue 2, 448 - 500/1051, krs 2. W - E. Työkuva: Meri Varonen ja Miikka Tallavaara.
- 44355 Alue 2, asuinpaikalla sijaitseva talo pihapiireineen kaivaukselta nähtynä.
- 44356 Alue 1, 494 - 502/999 - 1001, taso 3. S - N.
- 44357 Alue 1, 494 - 502/999 - 1001, taso 3. S - N.
- 44358 Alue 1, 494 - 502/999 - 1001, taso 3. S - N.
- 44359 Alue 1, 499 - 502/998 - 1001, taso 3. SE - NW.
- 44360 Alue 1, 494 - 501/998 - 1002, taso 3. NE - SW.
- 44361 Alue 1, 494 - 503/999 - 1002, taso3. N - S.
- 44362 Malmin kaivajat majoittuivat keuhkoparantolassa.
- 44363 Dupl.
- 44364 Dupl.
- 44365 Alue 1, 496 - 501/999 - 1001, taso 4. E - W.
- 44366 Alue 1, 495 - 500/999 - 1001, taos 4. W - E.
- 44367 Alue 1, 494 - 505/999 - 1001, taso 4. S - N.
- 44368 Alue 2, 516/1050 profiili. S - N.
- 44369 Alue 2, 531 - 533/1059 - 1062, taso 4. SE - NW.
- 44370 Alue 1, 494 - 501/999 - 1001, taso 5. S - N.
- 44371 Alue 1, kiveys 496 - 501/999 - 1001, taso 6. SE - NW.
- 44372 Työkuva. Alue 1, 501 - 510/1006. S - N.
- 44373 Alue 1, 510 - 513/1006 - 1008, taso 1. S - N.
- 44374 Alue 1, kiveys 494- 505/999 - 1001, taso 7. S - N.
- 44375 Alue 1, kiveys 496 - 500/999 - 1001, taso 7. E - W.

- 44376 Alue 2, 531 - 533/1059 - 1062, taso 7. SE - NW. Kuv. M.Ainasoja.
- 44377 Alue 1, kiveys 496 - 499/999 - 1001, taso 8. N - S.
- 44378 Alue 2, 531 - 533/1059 - 1062, taso 8. W - E. Kuv. K.Lesell.
- 44379 Alue 2, 531 - 533/1059 - 1062, taso 9. S - N.
- 44380 Alue 1, kiveys 496 - 500/999, taso 10. S - N. Kuv. K.Lesell.
- 44381 Alue 2, 531 - 533/1059 - 1062, taso 9. E - W.
- 44382 Alue 1, 509 - 512/1000 - 1007, taso 2. E - W.
- 44383 Alue 1, kiveys 496 - 499/999 profiili. E - W.
- 44384 Alue 1, taso 3, työkuva. SW - NE. Kuv. M.Ainasoja.
- 44385 Storholmen 29.8.2000. Inventointi Lapinjärven saarella. Inventointiretkeen ottivat osaa Vesa Laulumaa, Sanna Saunaluoma, Kreetta Lesell, Taisto Karjalainen, Mika Ainasoja ja Miikka Haimila.
- 44386 Storholmenin inventointi. Paikalta löytyi rautakauden keramiikkaa.
- 44387 Storholmenin inventointi. Saaren rannat ovat osittain sortuneet.
- 44388 Storholmenin inventointi. Saaren kaikilta rannoilta tehtiin löytöjä.
- 44389 Storholmenin inventointi. Saaren keskiosaa on tasattu.
- 44390 Storholmenin inventointi. Saaren keskiosissa on nuotio- ja leiripaikka.
- 44391 Alue 1, 457/972 - 976, taso 2. E - W. Kuv. M.Ainasoja.
- 44392 Alue 1, 457/972 - 976, taso 3. E - W. Kuv. M.Ainasoja.
- 44393 Alue 1, 509 - 512/1000 - 1008, taso 4. E - W.
- 44394 Alue 1, 503 - 512/1000 - 1008, taso 4. E - W.
- 44395 Alue 1, 457/972 - 976, taso 4. E - W. Kuv. M. Ainasoja.
- 44396 Kaivauksen johto majoittuneena Motelli Hanheen. T. Karjalainen ja M.Ainasoja. Kuv. K.Lesell.
- 44397 Dupl.
- 44398 Alue 1, 457/972 - 976, taso 5. W - E.
- 44399 Lähikuva keramiikasta ruudussa: 619/1023. Kuv. K.Lesell.
- 44400 Alue 1, 618 - 620/1022 - 1024, taso 2. S - N. Kuv. K.Lesell.
- 44401 Alue 1, 618 - 620, profiili E - W. Kuv. M.Ainasoja.
- 44402 Lidenin asuinpaikan kaivajat löysivät vaatetuksensa keuhkotautiparantolan vintiltä.

Negatiiviluettelo

Kuvannut. T.Karjalainen ellei toisin mainita.

- 117 346 Yleiskuva Malmin asuinpaikasta. Vasemmalla Kahvitupa oikealla 6 tie Pukarolle. S - N.
- 117 347 Yleiskuva kahvituvan pihasta etelään. Kuvan taustalla näkyvässä metsäsaarekkeessa on Lidenin asuinpaikka molemmin puolin tietä.
- 117 348 Yleiskuva. Vasemmalla kahvitupa, oikealla 6 tie.
- 117 349 Alueen 1 koeojien risteys linjoilla 500/1000. Tasoa 1 kaivetaan. W - E.
- 117 350 Koeoja 500/1042 - 1060. Koeojan länsipäässä oli resentti kiveys. Koeojan maaperä oli savea ja alue oli löydötön. W - E.
- 117 351 Koeoja 497 - 510/1050 tasossa 1. Koeojan maaperä oli savea ja alue oli ilmeisesti ollut asuinpaikan käyttöaikana meren pohjaa. Vrt. ed. kuvateksti. S - N.
- 117 352 Kiveys alueella 999 - 1001/494 - 502. Taso 3, S - N.
- 117 353 Kts. ed. kuvateksti. Sama kiveys kuvattuna koillisesta.
- 117 354 Kiveys alueella 999 - 1001/494 - 502 tasossa 4. S - N.
- 117 355 Kts. ed. kuvateksti sama kiveys tasossa 6. S - N.
- 117 356 Alue 509 - 514/1006 - 1008 taso 7. W - E.
- 117 357 Kiveys alueella 999 - 1001/494 - 502 tasossa 8. N - S.
- 117 358 Alue 505 - 512/1000 - 1007 tasossa 2. E - W.
- 117 359 Panoraama 1/3 linjalta 502 - 508/1000. Kuvan profiilissa kiveys.
- 117 360 Panoraama 2/3.
- 117 361 Panoraama 3/3.
- 117 362 Alue 505 - 512/1000 - 1007 tasossa 3. SW - NE. Työkuva.
- 117 363 Alue 457/972 - 976 tasossa 3. E - W. Kuv. M.Ainasoja
- 117 364 Alue 505 - 512/1000 - 1007 tasossa 3. Alueella on punaisenruskea likamaa.
- 117 365 Profiili 531 - 533/1059. S - N. Kuvan profiilissa on hyvin voimakkaan punainen hieno hiekka. Kuv. M.Ainasoja.
- 117 366 Alue 457/972 - 976 tasossa 5. E - W. Koeojassa oli likamaata ja löytöinä kvartseja. Kuvan taustalla kaivauskoppi ja -auto.
- 117 367 Lähikuva keramiikasta ruutu 619/1023 tasossa 2. Kuv. K.Lesell.
- 117 368 Alue 609 - 611/1023 - 1025 laajennettiin koekuopasta, joka on kuvan oikeassa alareunassa syvemmälle kaivettuna kuin muu alue. Koekuopasta löytyi nuorakeramiikkaa ja alue paljastui runsaslöytöiseksi ja maan värit olivat ruskeanpunaiset.
- 117 369 Alue 609 - 611/1023 - 1025. Alueen profiilissa näkyy vanha turve ja sen päällä hiekkaa sekä uusi maannostuminen. Alueen tasot laskettiin vanhan turpeen alisesta tasosta lähtien. N - S. Kuv. M. Ainasoja.

Karttaluettelo

Kartta:	mittakaava:	koko:	sivu:
Yleiskartta	1:1000	A3	13
Peitepiirros yleiskarttaan, vanhat kaivausalueet	1:1000	A3	14
Alue x: 457 - 458/y: 972 - 976 pinta- ja pohjavaaitus ja taso 3	1:50	A4	15
Alue x: 484 - 501/y: 995 - 1003 pinta ja pohjavaaitus	1:50	A3	16
Alue x: 495 - 501/y: 980 - 1001 taso 5, alue x:496 - 499/y:999 - 1000 taso 10	1:50	A4	17
Profiili linjalta x: 494 - 500/y: 999	1:20	A3	18
Alue x: 500 - 518/y: 1000 - 1010 pinta- ja pohjavaaitus	1:50	A3	19
" " " taso 4	1:50	A3	20
" " " taso 6	1:50	A3	21
Profiili linjalta x: 510 - 514/y: 1008	1:20	A4	22
Alue x: 618 - 620/y: 1022 - 1024 pinta- ja pohjavaaitus, taso2, taso 3	1:50	A4	23
Profiili linjalta x: 618/y: 1022 - 1023	1:20	A4	24
Alue x: 498 - 508/y: 1042 - 1059 pinta- ja pohjavaaitus	1: 50	A3	25
Alue x: 517 - 521/y: 1055 - 1059 pinta- ja pohjavaaitus ja taso 2, pinta- ja pohjavaaitus koekuopista 516/1050 ja 516/1059	1:50	A4	26
Alue x: 501 - 509/y: 1006 - 1007 pinta- ja pohjavaaitus	1:50	A4	27
Alue x: 531 - 533/y: 1059 - 1062 pinta- ja pohjavaaitus, taso 2, taso 4	1:50	A4	28
Alue x: 531 - 533/y: 1059 - 1062 tasot: 6, 8 ja 10	1:50	A4	29
Profiili linjalta x: 531 - 533/y: 1059	1.20	A4	30

LAPINJÄRVI 12 MALM

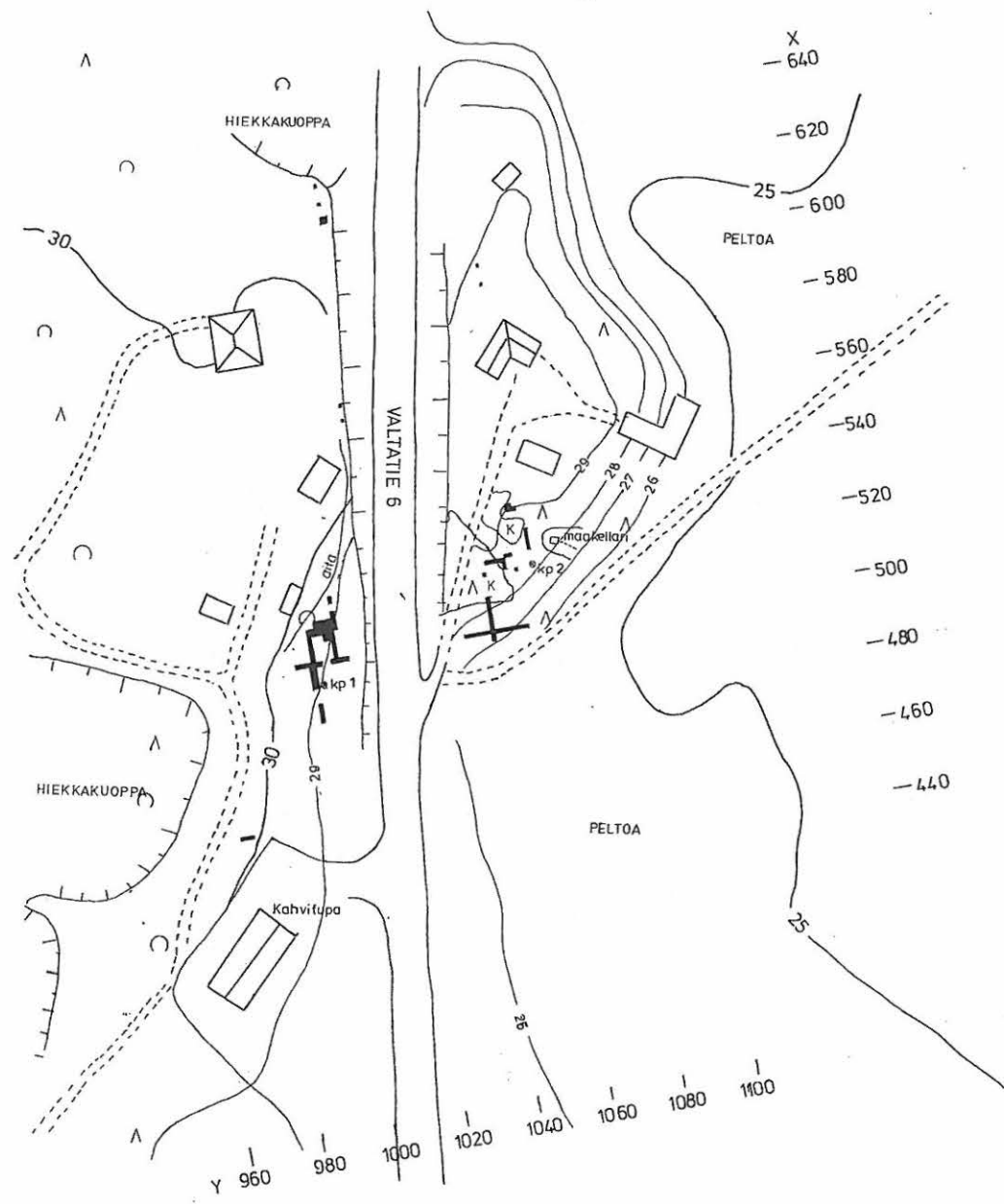
TAISTO KARJALAINEN 2000

Yleiskartta, mk 1:1000

Piirt. Kreetta Lesell

40 m

- kaivausalue
- lehtipuita
- hiekkatie
- malata hiekkakuoppa

LAPINJÄRVI 12 MALM

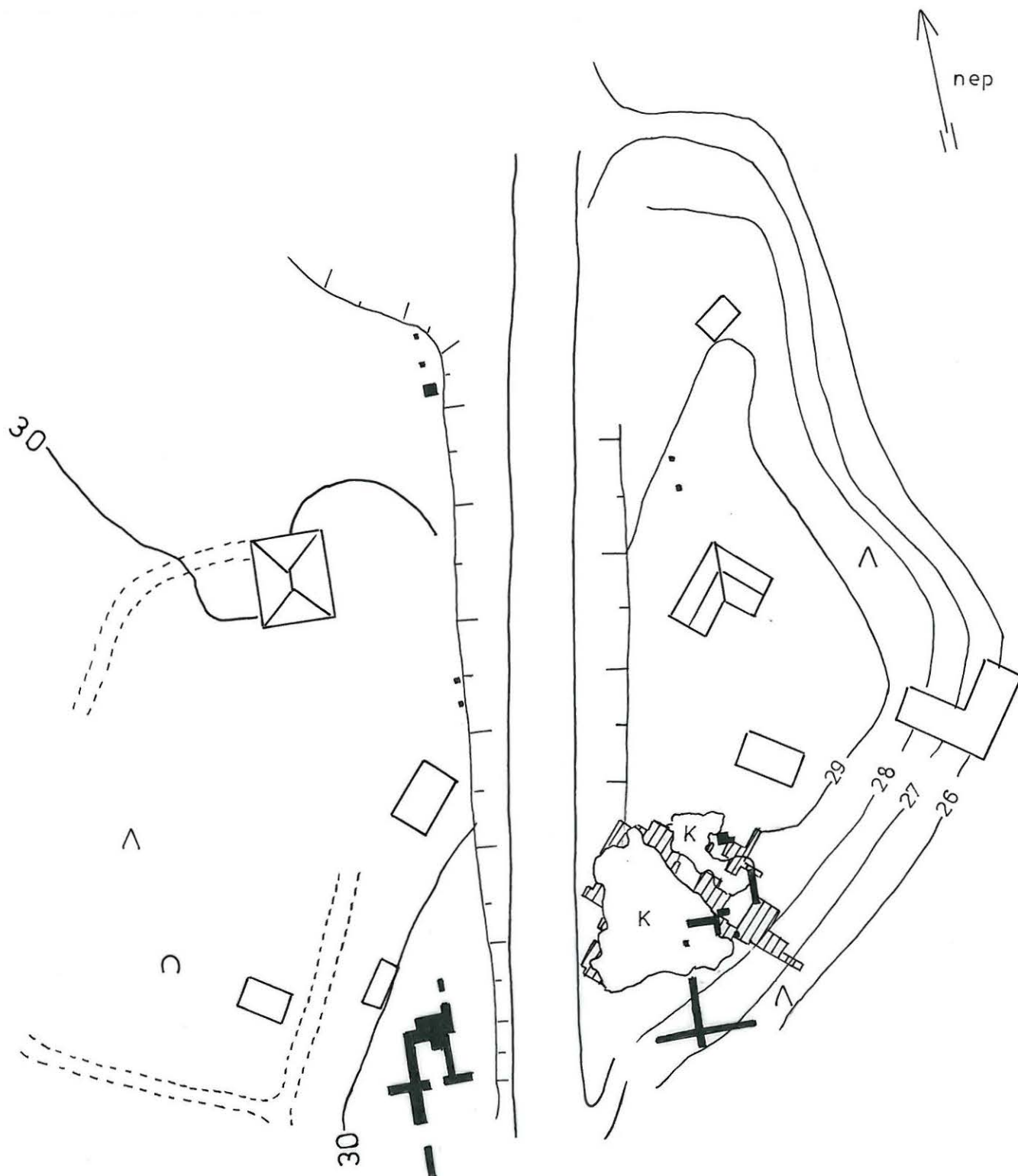
TAISTO KARJALAINEN 2000

Peitekartta mk 1:1000
Piirt. Kreetta Lesell

40 m

Yleiskartan päälle laitettava peitekartta,
johon on merkitty vanhat kaivausalueet

- vuoden 2000 kaivausalue
- vuoden 1930 kaivausalueet
- K matala hiekkakuoppa

LAPINJÄRVI 12 MALM

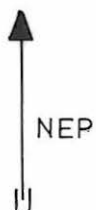
TAISTO KARJALAINEN 2000

MK 1:50 2 m

Piirt. Mika Ainesoja

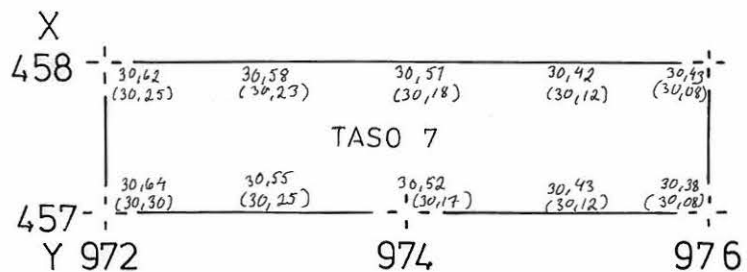
Korkeudet mpy

Puhtaaksi piirt. Kreetta Lesell

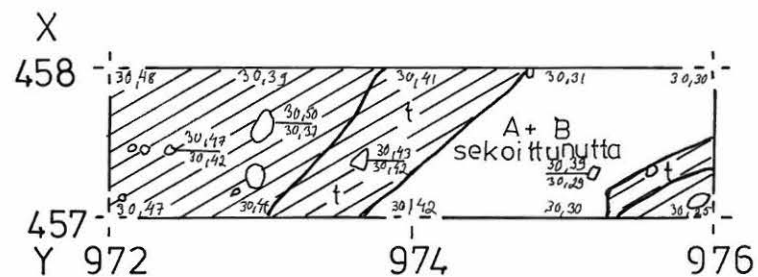

- t turve
- A huuhtoutunut hiekka
- B rikastunut hiekka
- puner tavanruskea likamaa
- kivi

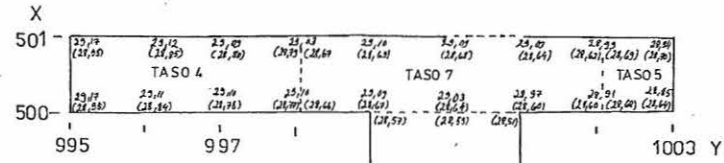
Pinta- ja pohjavaaitus
()

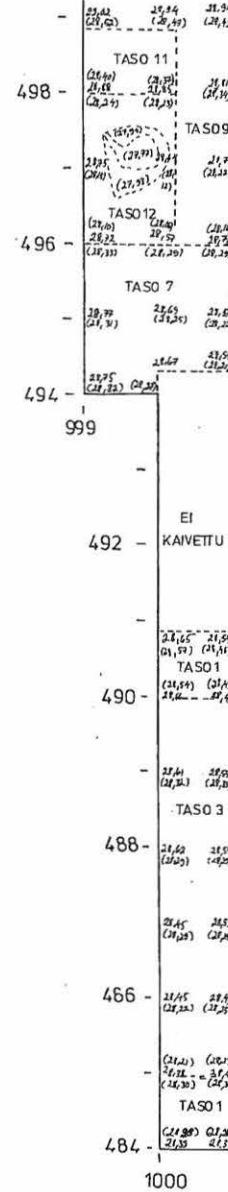
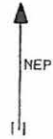
Taso 3

S. 16

LAPINJÄRVI 12 MALM
 TAISTO KARJALAINEN 2000
 Pinta- ja pohjakaavutuskartta
 Alue X 484 - 501 / Y 995-1003
 Mk 1:50 2m
 Piirt. Kreetta Lesell
 Korkeudet mpy
 Pohjakaavutus suluisa

1000

LAPINJÄRVI 12 MALM

TAISTO KARJALAINEN 2000

Tasokartta

Alue x 495-501/y 998-1001 ja

alue x 496-499/y 999-1000

Mk 1:50

2 m

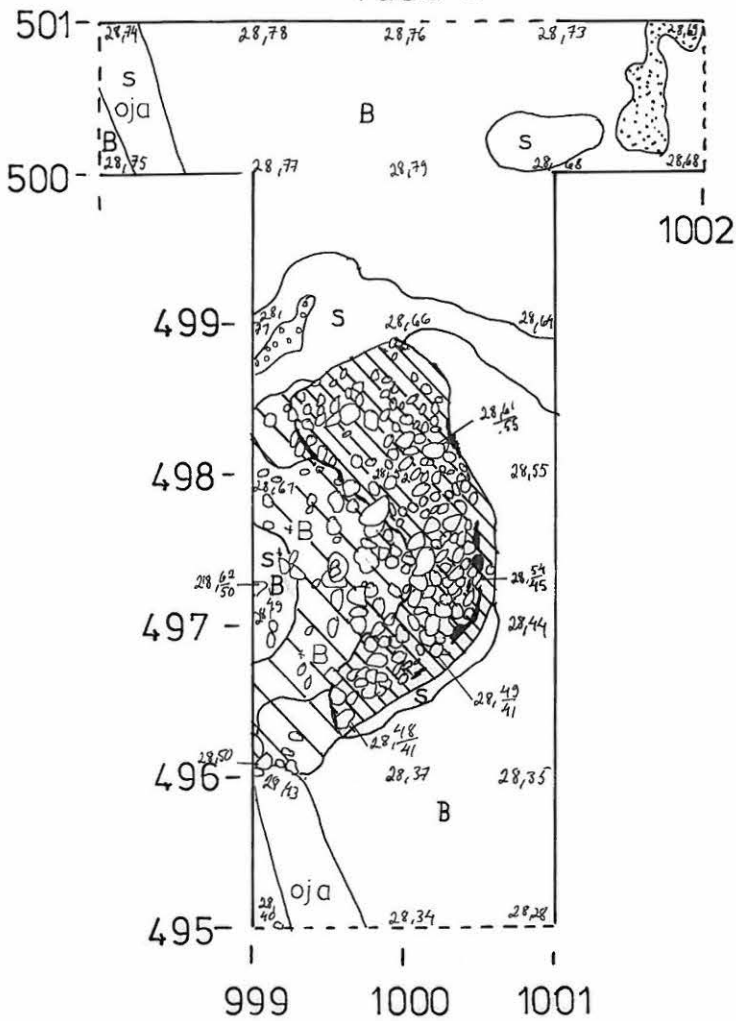
Piirt. Kreetta Lesell

Korkeudet mpy

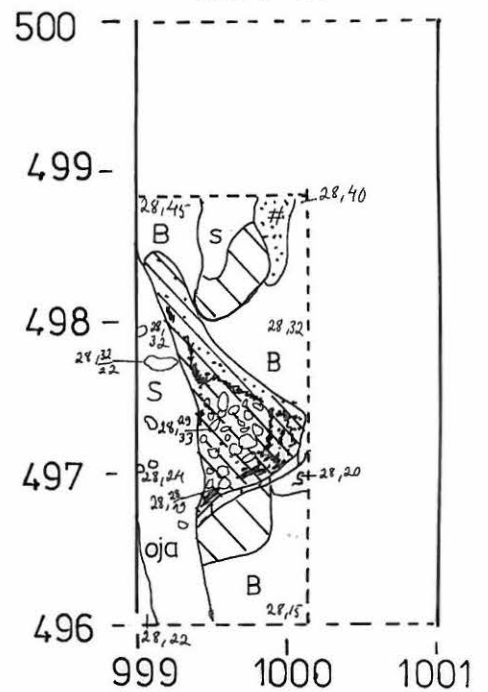

- B rikastunut hiekka
- s savi
- mullan sekainen ruskea likamaa
- tummanruskea likamaa
- vaalea palanut
- # hiili
- hiilijuova
- nokimaa
- sora

Taso 5

Taso 10

LAPINJÄRVI 12 MALM

TAISTO KARJALAINEN 2000

Poikkileikkauskartta

Mk 1:20 1 m

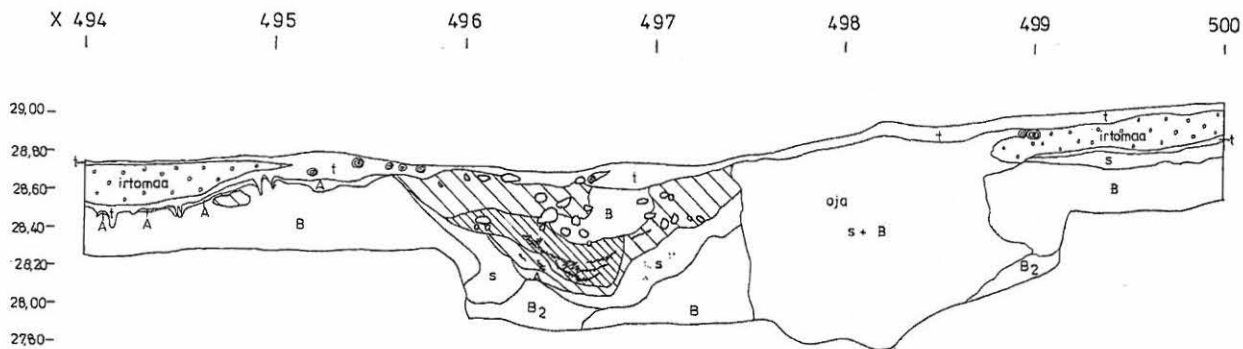
Poikkileikkaus x: 494-500 / y: 999 itään antava

Piirt. Kreetta Lesell

Korkeudet mpy

- t turve
- A huuhtoutunut hiekka
- B rikastunut hiekka
- B₂ vaalea rikastunut hiekka
- mullan sekainen ruskea liikkama
- tummanruskea liikkama
- # hiili
- hiilijuova
- nokimaa
- s savi
- sora
- juuri

X: 999

LAPINJÄRVI 12 MALM

TAISTO KARJALAINEN 2000

Pinta- ja pohjavaaituskartta
Alue x: 500-518/y: 1000-1010
Mk 1:50 2 m
Piirt. Kreetta Lesell
Korkeudet mpy
Pohjavaaitusluvut suluisissa

25,57	25,58
(25,10)	(25,10)
25,46	25,47
(25,40)	(25,45)
25,04	25,04
(25,10)	(25,11)

X
-518

-516

-514

-512

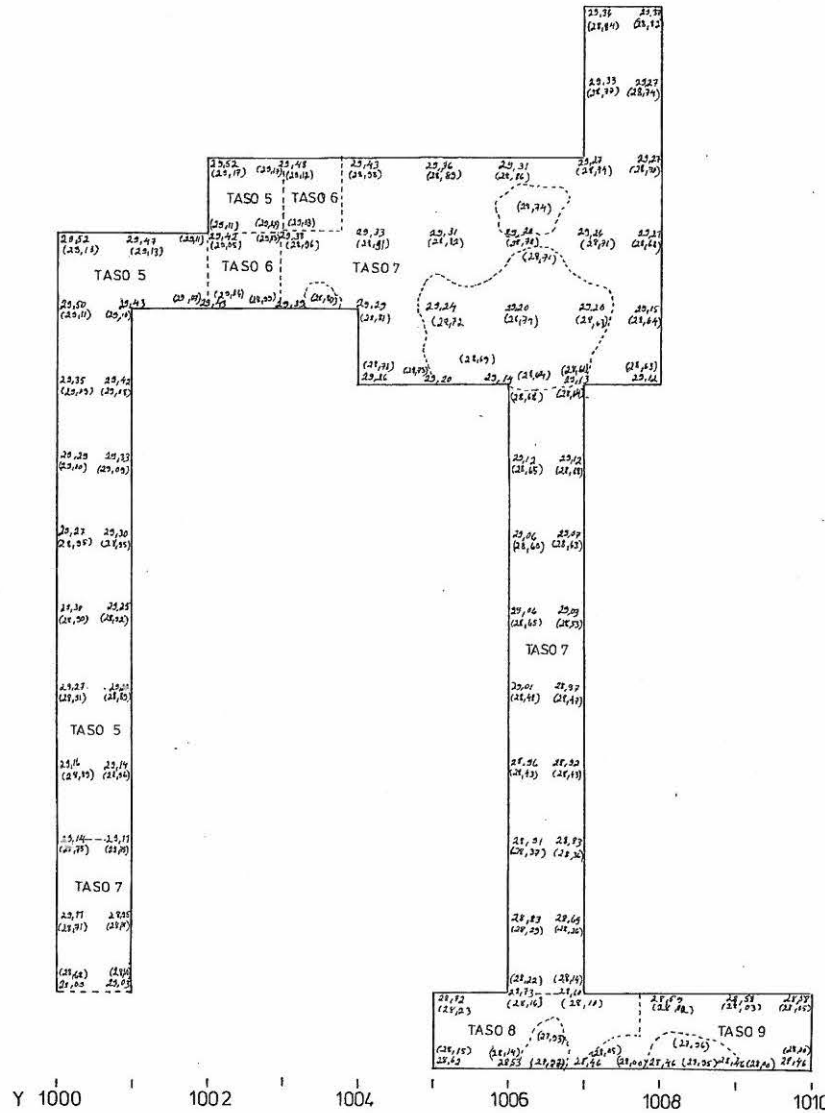
-510

-508

-506

-504

-502

Y 1000 1002 1004 1006 1008 1010

S. 20

LAPINJÄRVI 12 MALM

TAISTO KARJALAINEN 2000

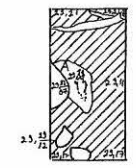
Tasokartta

Alue x: 500-518 / y: 1000-1010

Mk 1:50 2 m

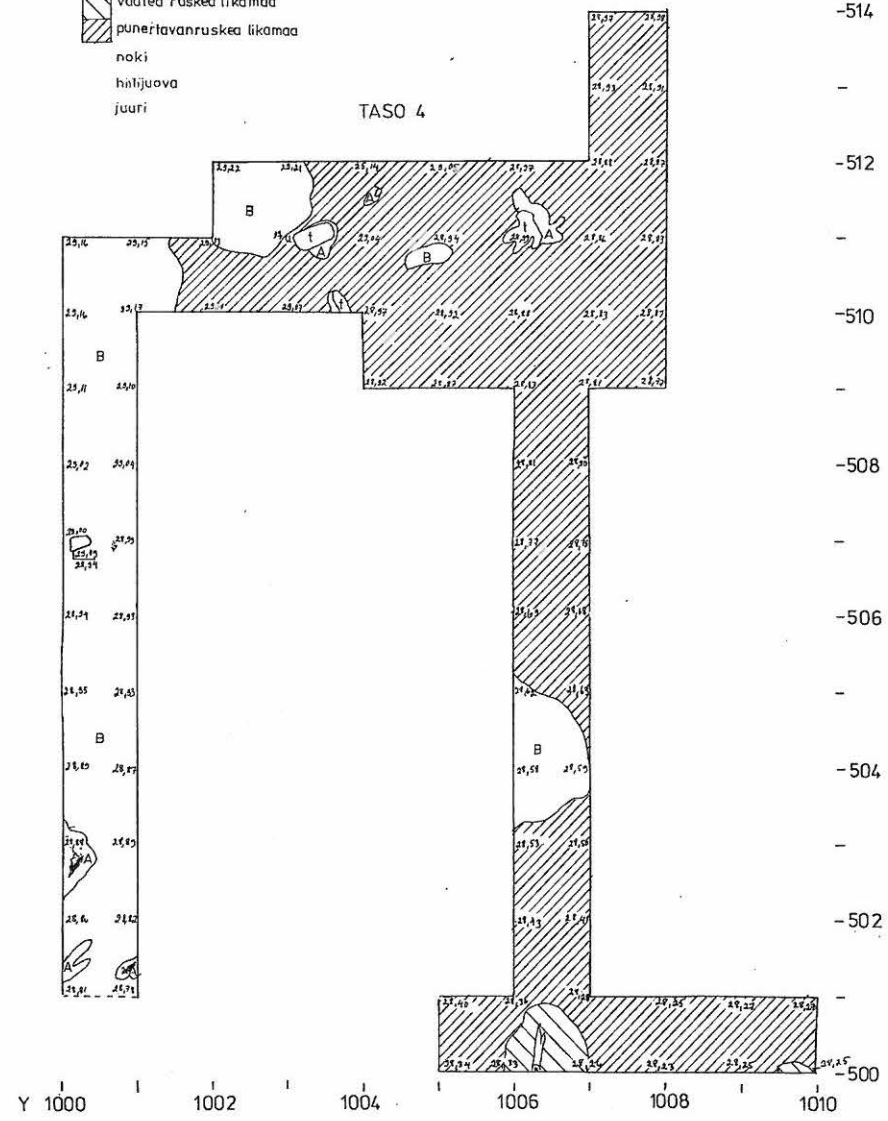
Piirt. Kreetta Lesell

Korkeudet mpy

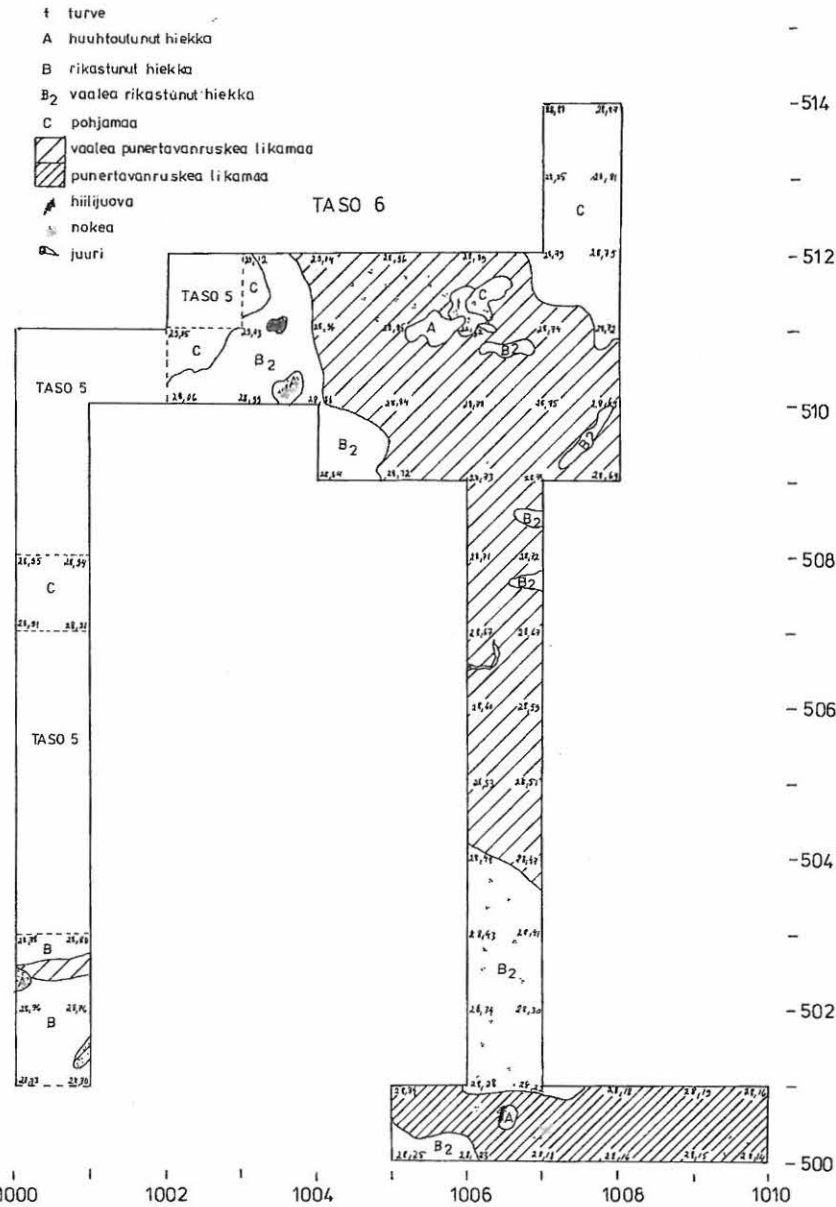
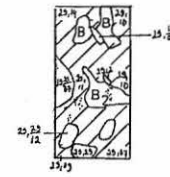
s. 20
X
-518

- f turve
- A huuhoutunut hiekka
- B riikastunut hiekka
- vaalea ruskea liikkama
- punertavanruskea liikkama
- noki
- hiltjuova
- juuri

TAISTO KARJALAINEN 2000

Tasokartta
 Alue x: 500-518/ y: 1000-1010
 Mk 1:50 2m
 Piirt. Kreetta Lesell
 Korkeudet mpy

LAPINJÄRVI 12 MALM

TAISTO KARJALAINEN 2000

Poikkileikkauskartta

Mk 1:20 1 m

Poikkileikkaus X 509- 514/ Y 1008 länteen antava

Piirt. Kreetta Lesell

Korkeudet mpy

Y=1008

t turve

A huuhtoutunut hiekka

B rikastunut hiekka

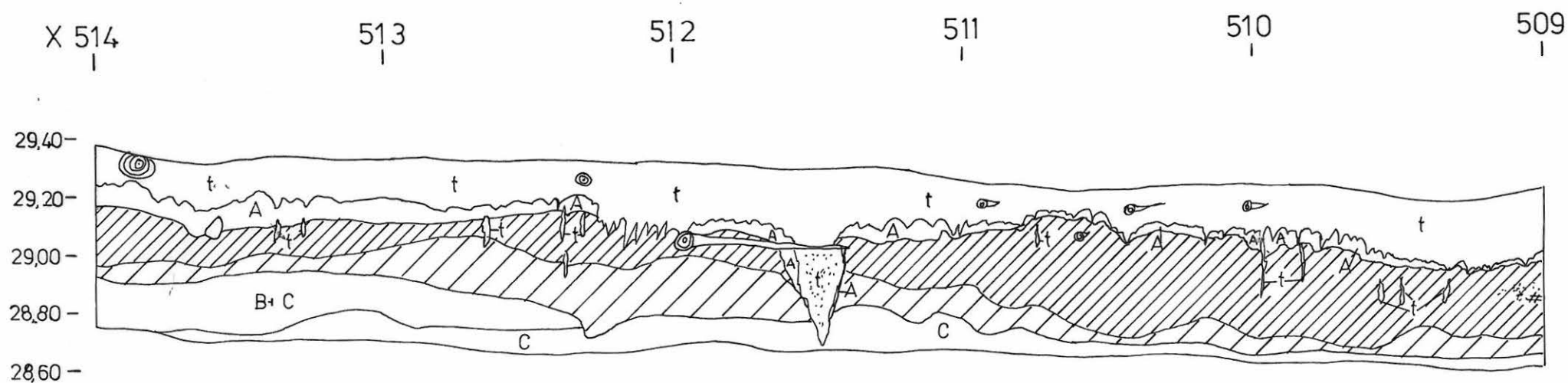
C pohjamaa

 vaalea punertavanruskea likamaa

 punertavanruskea likamaa

 noki

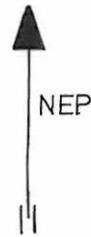
 hiili

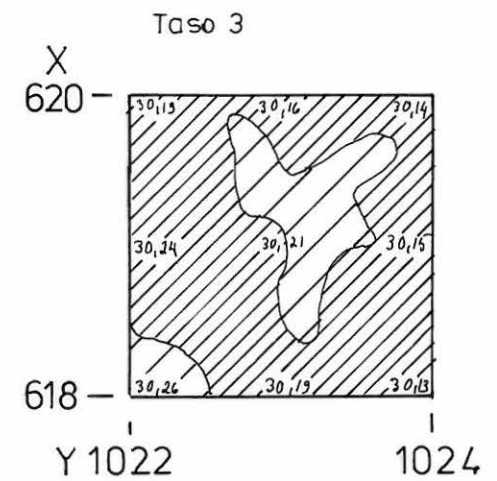
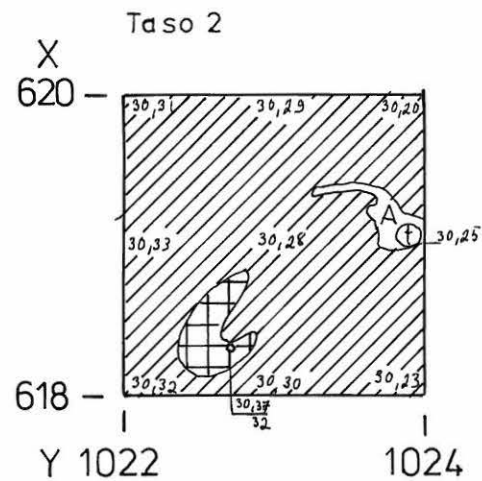
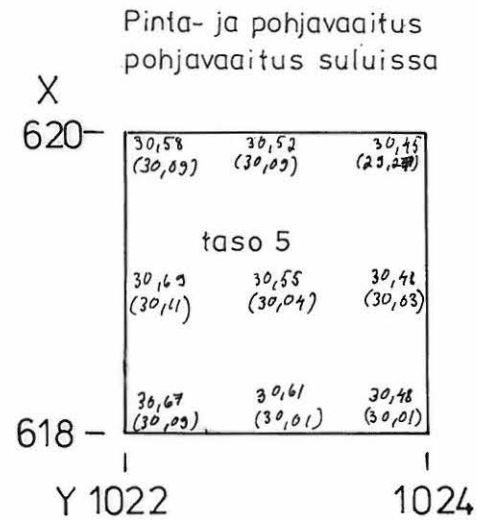
LAPINJÄRVI 12 MALM

TAISTO KARJALAINEN 2000

Alue X: 618 - 620/1022-1024
 M k 1:50 2m
 Piirt. Kreetta Lesell
 Korkeudet mpy

- t turve
- A huuhtoutunut hiekka
- vaalea punertavanruskea likamaa
- punertavanruskea likamaa
- punainen likamaa

LAPINJÄRVI 12 MALM

TAISTO KARJALAINEN 2000

Poikkileikkauskartta

Mk 1:20 1 m

Poikkileikkaus X 618-620 / Y 1022

itään antava

Piirt. Kreetta Lesell

Korkeudet mpy

t turve

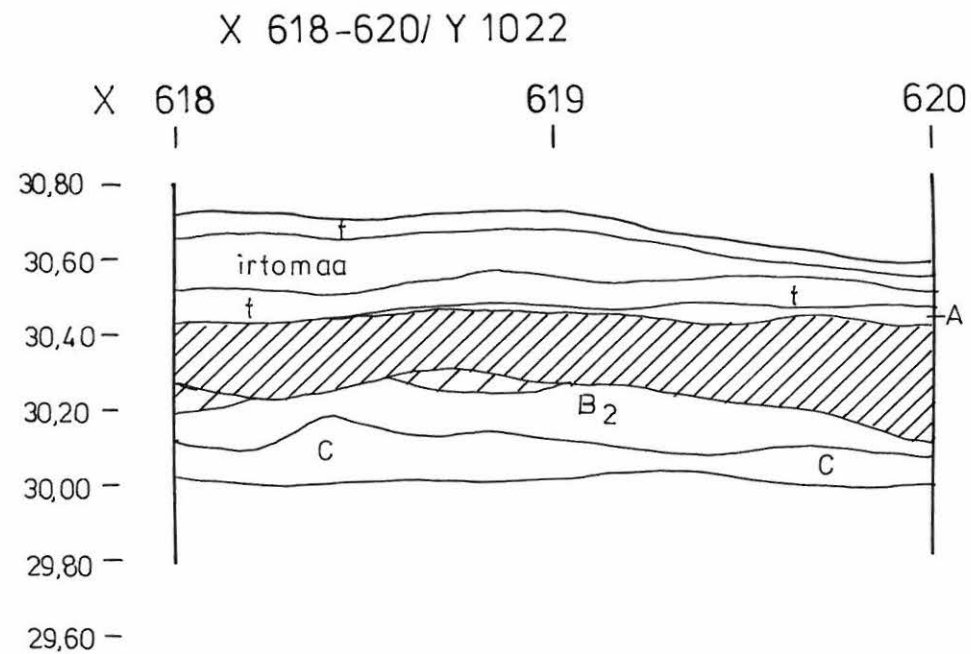
A huuhtoutunut hiekka

B₂ vaalea rikastunut hiekka

C pohjamaa

 vaalea punertavanruskea likamaa

 punertavanruskea likamaa

LAPINJÄRVI 12 MALM

TAISTO KARJALAINEN 2000

Pinta- ja pohjavaaituskartta

Alue X 498-508/1042-1059

Mk 1:50 2 m

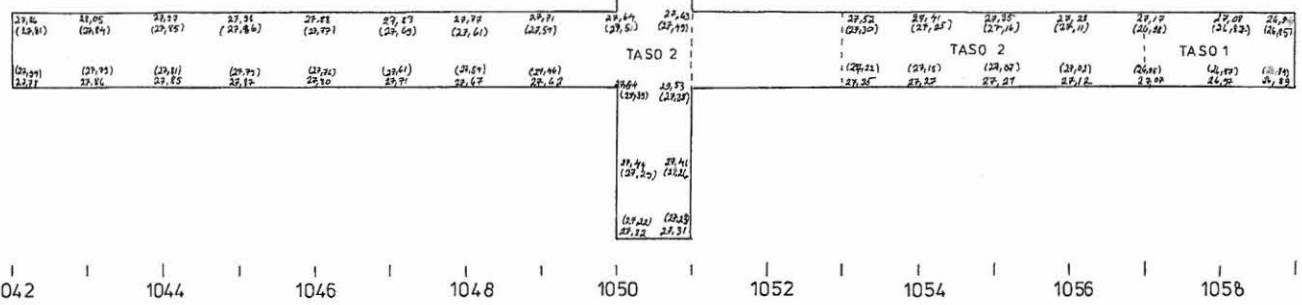
Piirt. Kreetta Lesell

Korkeudet mpy

Pohjavaaitusluvut suluissa

X
508 —
—
506 —
—
504 —
—
502 —
—
500 —
—
498 —

LAPINJÄRVI 12 MALM

TAISTO KARJALAINEN 2000

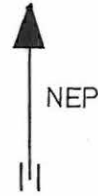
Alue X 517- 521/ Y 1055 -105

Koekuopat 516/1050 ja 516/1059

Mk 1:50 2m

Piirt. Kreetta Lesell

Korkeudet mpy

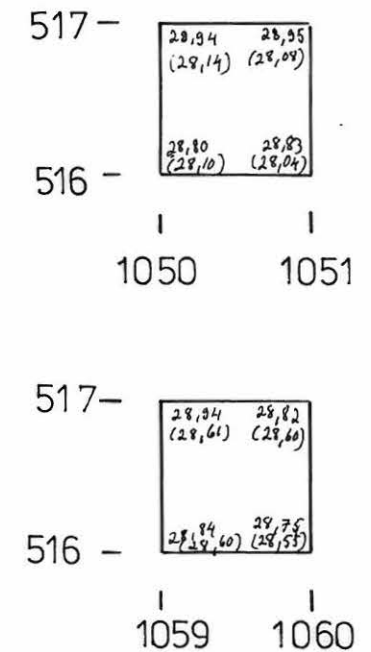
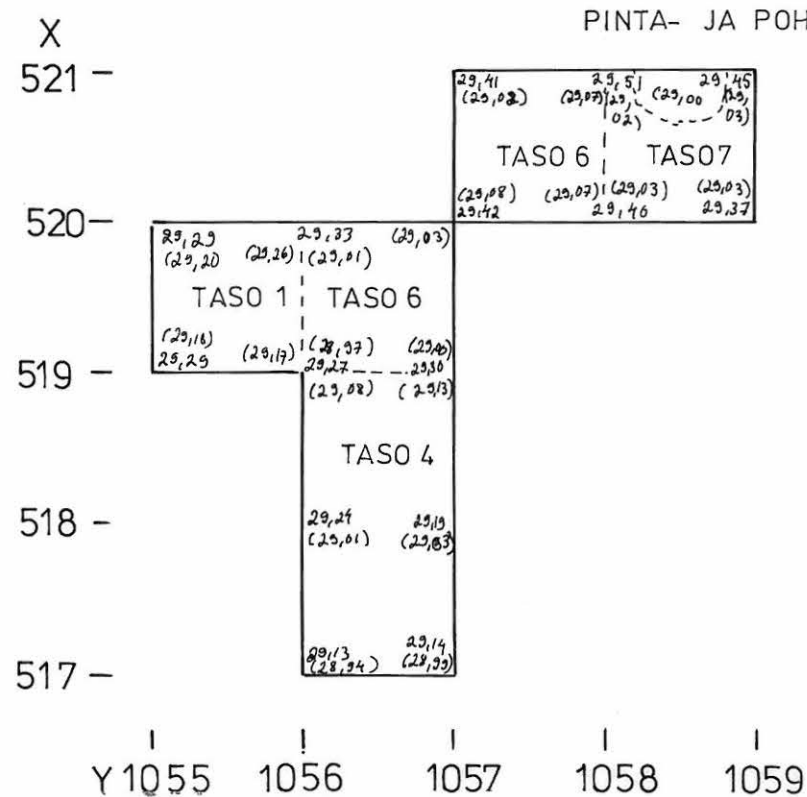
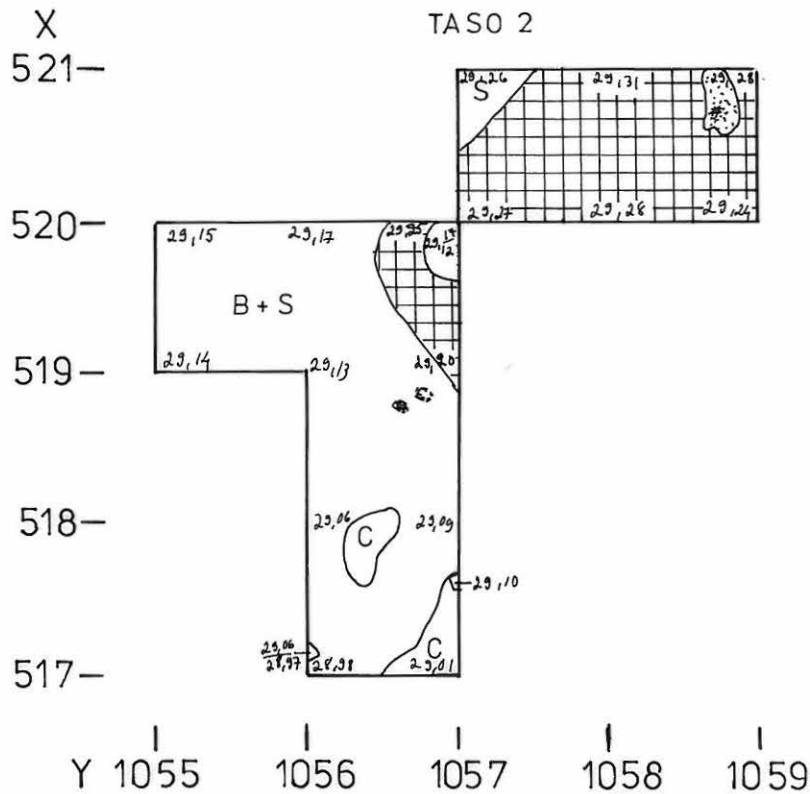
B rikastunut hiekka

C pohjamaa

S sekoittunut

 punainen likamaa

 nokea

LAPINJÄRVI 12 MALM

TAISTO KARJALAINEN 2000

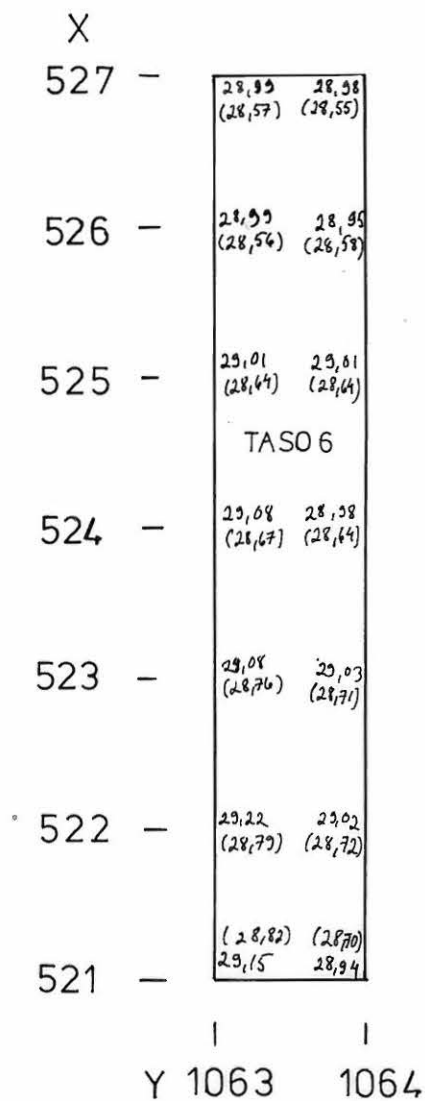
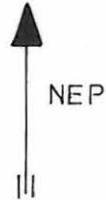
Pinta- ja pohjavaaituskartha

Alue 521-527 / 1063-1064

Mk 1:50 2 m

Piirt. Kreetta Lesell

Korkeudet mpy

LAPINJÄRVI 12 MALM

TAISTO KARJAINEN 2000

Alue X 531-533/1059-1062

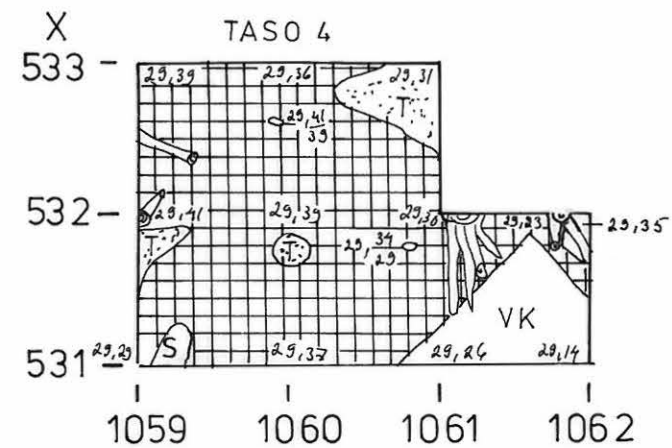
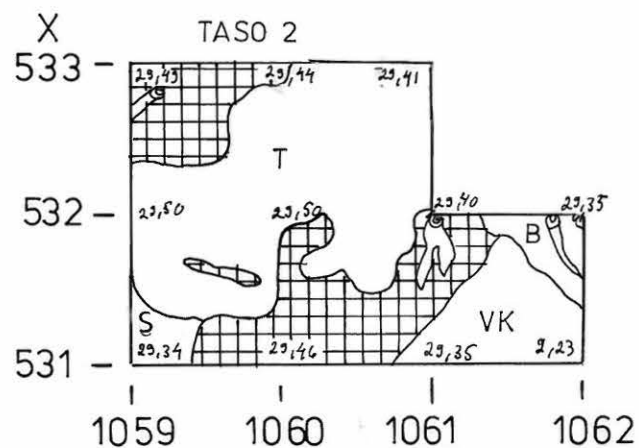
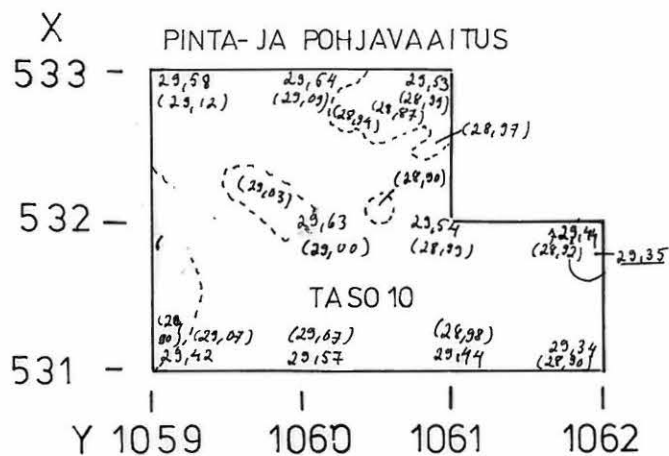
Mk 1:50 2 m

Piirt. Kreetta Lesell ja
Mika Ainasoja

Korkeudet mpy

- T vanha turve
- B rikastunut hiekka
- S sekoittunut, vaalea hiekka
- VK vanha kaivausalue
- punainen likamaa
- nokea

LAPINJÄRVI 12 MALM

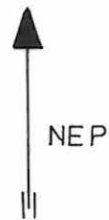
TAISTO KARJALAINEN 2000

Alue X 531-533 / Y 1059 -1062

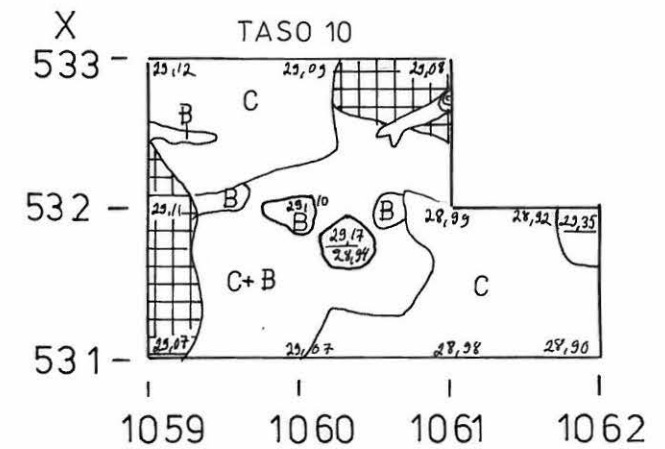
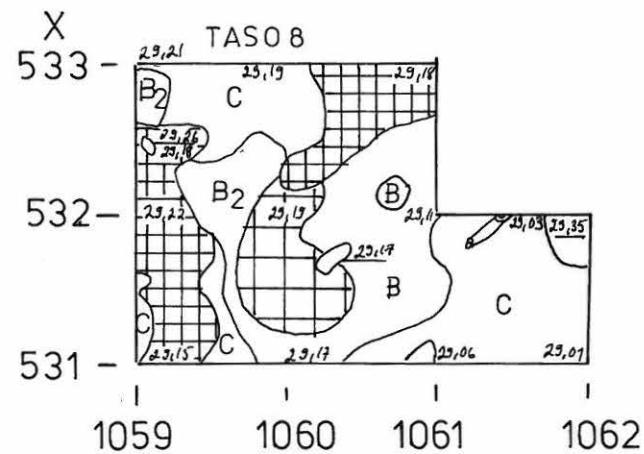
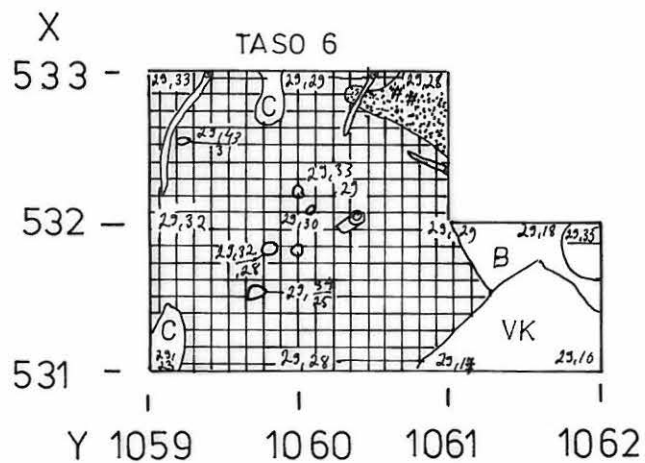
Mk 1:50 2 m

Piirt. Mika Ainasoja ja MeriVaronen

Korkeudet mpy

- B rikastunut hiekka
- B₂ vaalea rikastunut hiekka
- C pohjamaa
- punainen likamaa
- vaalea punainen likamaa
- nokimaa
- # hiili
- VK vanha kaivausalue

LAPINJÄRVI 12 MALM

TAISTO KARJALAINEN 2000

Poikkileikkauskartta

Mk 1: 20 1 m

Poikkileikkaus X 531-533 / Y 1059

itään antava

Piirt. Mika Ainasoja

Korkeudet mpy

t turve

A huuhtoutunut hiekka

C pohjamaa

 punainen likamaa

 vaalea punainen likamaa

 noki

 sora

 hiili

ir irtomaa

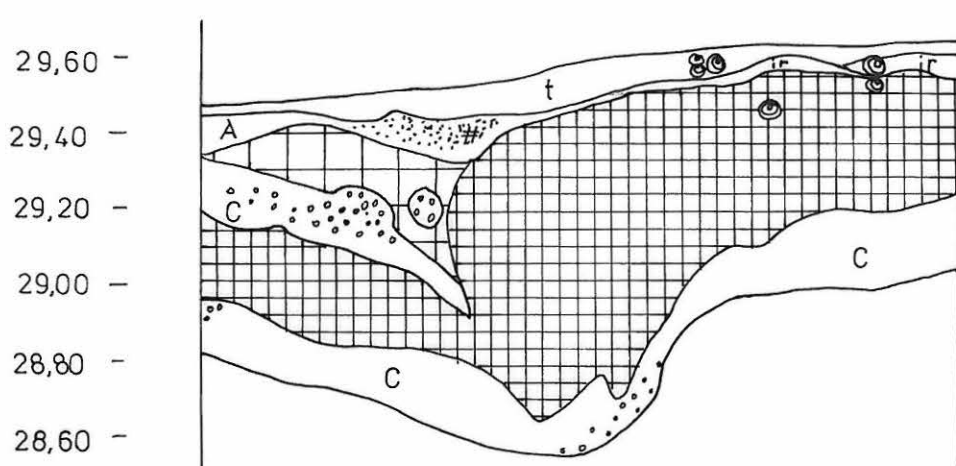
 juuri

Y 1059

X 531

532

533

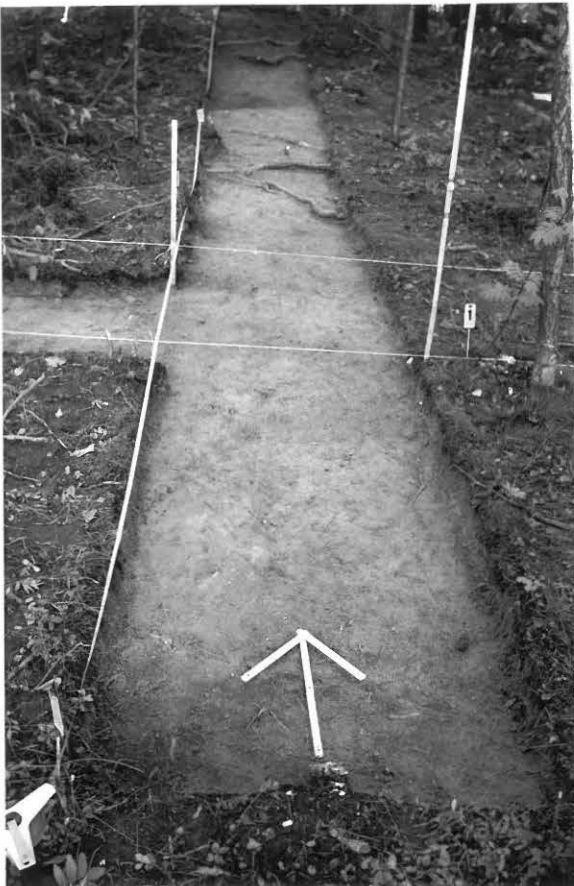
LAPINJÄRVI MALM

117346

Yleiskuva Malmin asuinpaikalta.
Vasemmalla kahvitupa, oikealla
6-tie Pukaralle S→N.
Asuinpaikka sijaitsee molem-
min puolin tietä metsä-
saarekkeissa.
kuv. T. Karjalainen

117351

Koeoja 497-510/1050 tasossa 7.
Kts. viereisen kuvan koeoja risteää
kuvan keskellä ojan. Alueella oli
pelkistään sauea, joka oli ilmeisen
muinaista meren polijaa.
Kuv. T. Karjalainen

117350

Koeoja 500/1042-1060. Koeojan länsipäässä
kuvan etualalla oli rehentti kiveys. Kivet
oli raivattu ojan päädyn sivuitse kul-
kevalta tieltä. Kuvan taka-alalla viereisen
kuvan koeoja risteää alueen.
Kuv. T. Karjalainen

LAPINJÄRVI MALM

177355

Kivitys alueella 999-1001/494-502
tasossa 4. S → N.

Kuv. T. Kurjalainen

177362 Alue 505-512/1000-1007 taso 3-4. SW → NE.

Kuvassa vas. Sanna Kivimäki, Mirja Hyttinen
Virpi Holmström, Meri Varonen John Lagerstedt ja
Miikka Tallavaara. Kuv. T. Kurjalainen

117357

Kivitys alueella 999-1001/494-502.
Taso 8 N → S. Kivetykseen liittyi
nokimaa ja muutamia tölön
kappaleita. Kuv. T. Kurjalainen

LAPINJÄRVI MALM

117356

Alue 509-514/1006-1008 taso 7 W→E.
Alueella oli liikkamaata ja kvartsi-
sestä varhaiskeraamilleä.
Kuv. T. Karjalainen

117358

Alue 505-512/1006-1007 taso 2 E→W.
Vrt. ed. kuvassa edullalla näkyvä
kuivamaton alue on sama kuin
tämän kuvan kaivausalue.
Kuv. T. Karjalainen

117364

Kts. ed. kuva. Sama alue tasossa 3.
Alueelta löytyi kvartsiistok-
sia ja esineitä sekä varhais-
keraamilleä. Mac oli
ruskean liikaista.
Kuv. T. Karjalainen

LAPINJÄRVI MALM

117368

Alue 609-611/1023-1025
 laajennettiin kockuopasta, joka
 etualalla on syvemmälle kaiv-
 vettuna. Alueella oli voimak-
 kaat likamaa, ja nuorakeram-
 iikkua.

Kuv. T. Karjalainen

117367

Läh. kuva nuorakeramiikasta
 ruudussa 619/1023 tasossa 2.

Edellinen ja seuraava kuva ovat
 samalta alueelta.

Kuv. Kreetta Lesell

117369

Alue 609-611/1023-1025. Alueen
 profiilissa näkyy vanha turve
 hiekka kerros, ja sen päällä
 uusi maannostuminen.
 Vrt. sivun ylin kuva sama
 profiili varhemmassa vaihees-
 sa.

Kuv. M. Ainasoa

LAPINJÄRVI MALM

177366

Alue 457/972-976 tasossa 5. E→W.
Kaivaja John Lagerstedt, kaivauksen-
koppia -auto. Kuv. T. Korpela

117363

Alue 457/972-976 tasossa 3. E→W.
Koejassa oli osittain sekoittunut maa ja
osittain ruskea liikkamaa.
Kuv. M. Ainasoja

117365

Profiili: 531-533/1057. S→N.
Kuvan profilissa on voimakkaan
punainen hieno hiekka.
Kuv. M. Ainasoja

LAPINJÄRVI MALM

117349

Kocojien risteys linjoilla
500/1000. 6-tien länsipuolinen
alue oli rehevää lehtoa, jossa
viihtyivät mm. liito-oravat.
kuv. T. Karjalainen

117359

117360

Panoraama linjalta 502-508/1000. Kuvan profiilissa kiveys.
kuv. T. Karjalainen

Yleiskuva Kähvituvan pihalta
etelään Metsäsaarekkeessa
molemmiin puolin tietä on
hidenin asuinpaikka.
kuv. T. Karjalainen

117348
117348